

REISZIEKTEN

Dr. Raymond Wouters
17 november 2018
KARVA Najaarssymposium

Disclosure: niets te melden

ARABISCH SCHIEREILAND

RISICO?

Pneumonie met Middle East Respiratory Syndrome Corona Virus: MERSCoV.

Dromedaris

Door Jjron - Eigen werk, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2831408>

Middle East Coronavirus

Virus verwant aan SARS

MERS CoV: gevaar voor pneumonie

BELANG VOOR MEKKAREIZIGERS

Incubatietijd: 5 à 14 dagen

Cholera- epidemie in Algerije

Aantal cholerapatiënten in Algerije stijgt snel

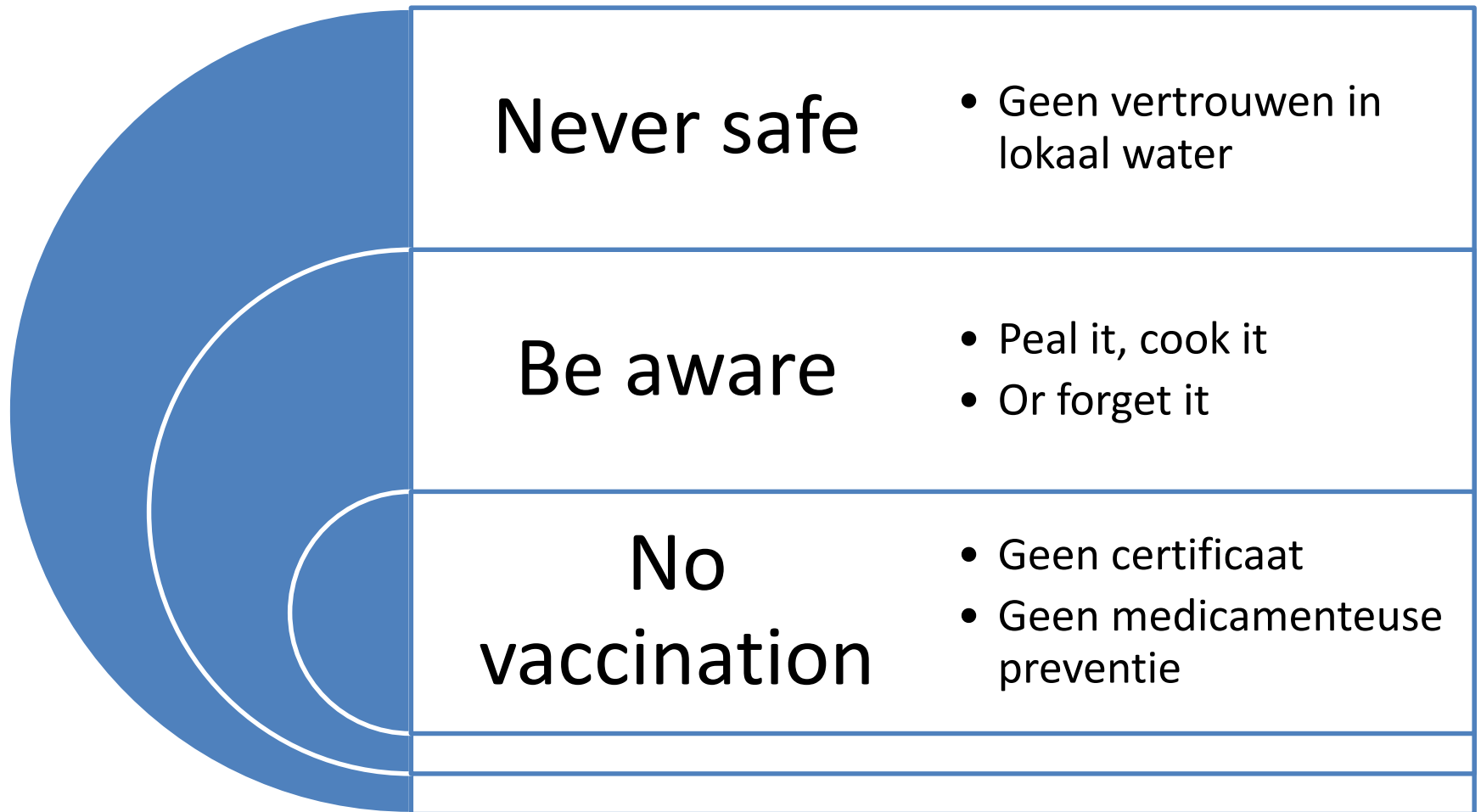
Gepubliceerd: 02 september 2018 10:56
Laatstte update: 02 september 2018 11:56

WHO weekly reports

- **Cholera – Algeria**
- Disease outbreak news
14 September 2018
- A total of 21, including three private, water sources in the affected areas were tested for bacterial contamination, and 10 of these were deemed inappropriate for human consumption. One of the water sources tested positive for *V. cholerae* and was condemned for human consumption

Cholera en andere veroorzakers van diarree.

Cave buiktyphus

Extensively drug-resistant *Salmonella* Typhi in Pakistan (July 2018)

A large outbreak of typhoid fever caused by a *Salmonella* Typhi strain resistant to [chloramphenicol](#), [ampicillin](#), [trimethoprim-sulfamethoxazole](#), fluoroquinolones, and third-generation cephalosporins started in Pakistan in 2016.

The strain remains susceptible to carbapenems and [azithromycin](#); for empiric therapy of patients with suspected or documented typhoid fever acquired in Pakistan, a carbapenem (eg, [meropenem](#)) is suggested for severe or complicated infection and azithromycin is suggested for uncomplicated infection.

Vaccination against typhoid fever is recommended for those traveling to endemic areas, including Pakistan.

Handdesinfectie

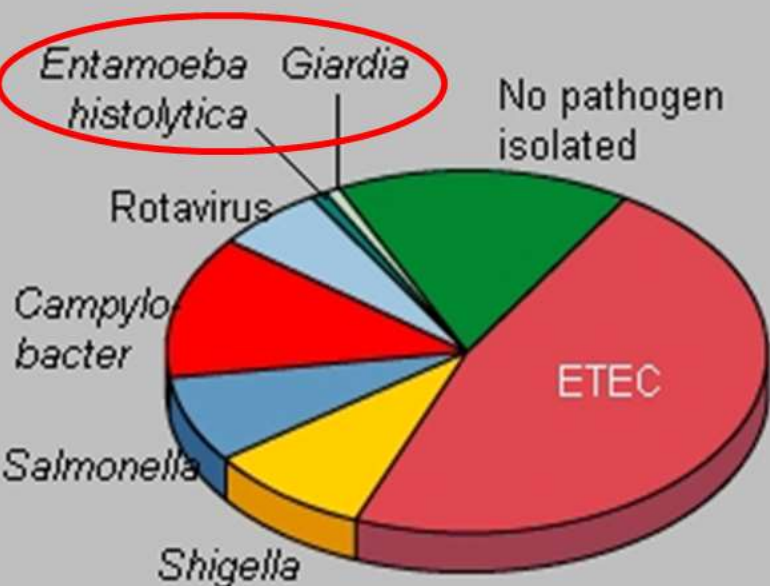

Reizigersdiarrhee

Causes of traveller's diarrhoea.

Data from Hart 1996.

Fons Van Gompel

Clinical features of traveller's diarrhoea

Traveller's diarrhoea is:

- diarrhoea which occurs during or shortly after travel
- most common in people from developed areas visiting developing countries
- acute watery diarrhoea in over 70% of cases
- most commonly caused by ETEC, *C. jejuni*, *Shigella* and *Salmonella* (see pie chart)

Acute diarrhoea

Watery, no fever No AB!	Bloody, no fever No AB!
Watery, with fever (AB?)	Bloody, with fever AB

Casus India: Giardia

Fons Van Gompel

Casus Thailand

Amoebiasis

Hoe behandelen?

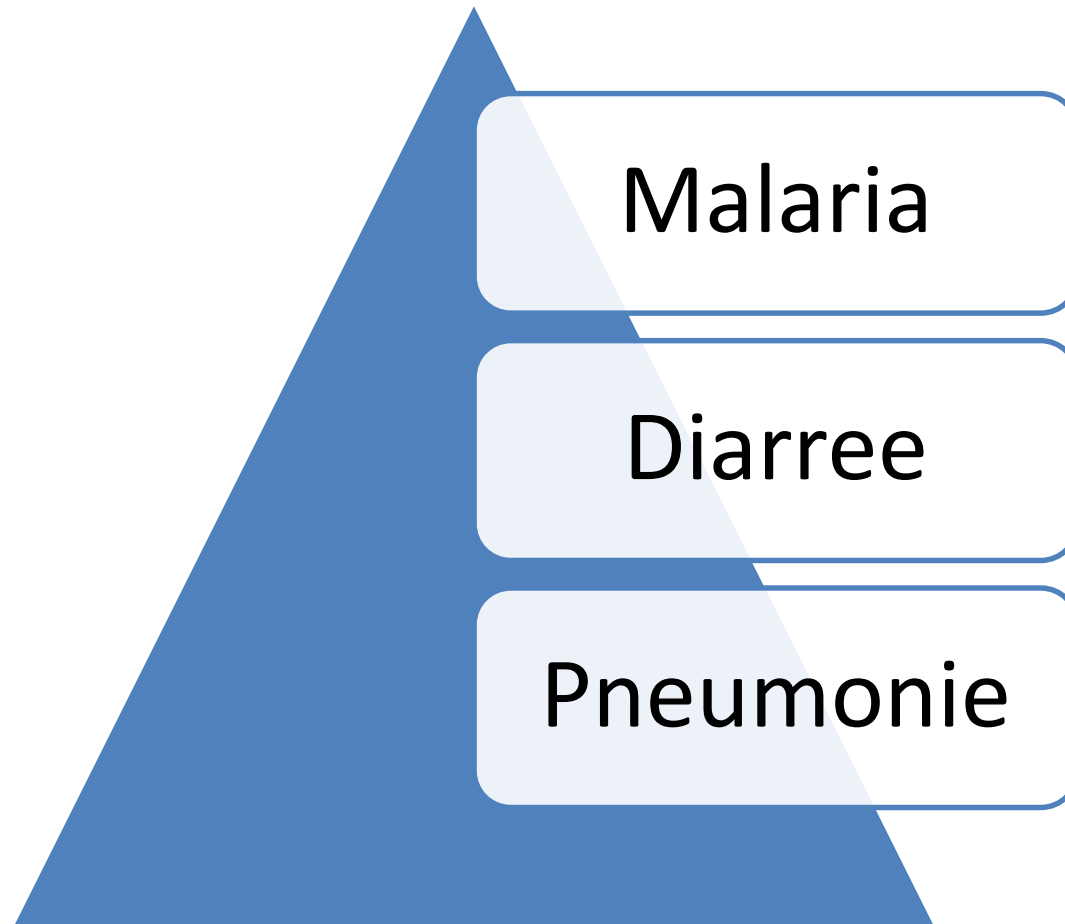
- Nitro-imidazolen: heel efficiënt voor weefselamoebiasis
- Contact-amoebicide (paromomycine)

- Geen “preventieve” antibiotica of probiotica
- Eerste behoefte rehydratatie ORS!
(Cave hyponatriëmie- hersenoedeem)
Voor een kind: gevarenzone indien
gewichtsverlies >10%
- Comfortmedicatie: Loperamide (niet voor
kinderen < 6 jaar)
- Antibioticum: Azithromycine 2 tabletten van
500 mg (volwassenen)

Mevrouw Anopheles

Koorts? De grote drie!

AU Bottieau E, Clerinx J, Schrooten W, Van den Enden E, Wouters R, Van Esbroeck M, Vervoort T, Demey H, Colebunders R, Van Gompel A, Van den Ende J

SO Arch Intern Med. 2006;166(15):1642.

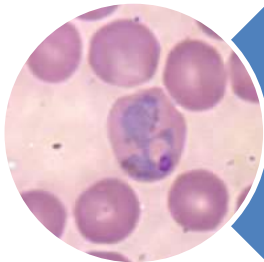
Na de reis

Koorts binnen 3
maanden na terugkeer

Altijd denken aan
malaria

Dikke druppel en
uitstrijkje

Koorts

Main causes of imported fever (%)		
	ITMA, n=2071 <i>Bottieau et al. Medicine 2007</i>	GeoSentinel, n=6957 <i>Wilson et al. Clin Infect Dis 2007</i>
Malaria	27	21
Respiratory illness	10	14
Bacterial enteritis	6	8
Skin/soft tissue infection	4	4
Genito-urinary infection	3	4
Dengue	3	6
Enteric fever	1	2
Unknown etiology	23	22

AU Bottieau E, Clerinx J, Schrooten W, Van den Enden E, Wouters R, Van Esbroeck M, Vervoort T, Demey H, Colebunders R, Van Gompel A, Van den Ende J

SO Arch Intern Med. 2006;166(15):1642.

Niet alleen koorts

Wormen

- Larva migrans
- Schistomiasis

Vliegen

- Leishmania
- Myiasis

Teken

- Borreliose
- Meningo-encefalitis

Cutane larva migrans

Etiologie: Ancylostoma of Strongyloides eitjes op het strand.

Behandeling: Ivermectine (Stromectol) 3 mg/15 kg lichaamsgewicht éénmalig

Swimmer's itch

Diagnosis of schistosomiasis

Authors: Patrick Soentjens, MD Joannes Clerinx, MD

Katayama syndroom

- Acute Schistosomiase
- Rash, koorts
- Risicogebied!
- Stilstaand water!

Sand fly

Flebotomus: veroorzaker van Leishmania

Cutane Leishmania

By Emilio_floris - Own work, Public Domain,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=57261390>

Leishmania

Behandeling: sublesionale inspuiting van stibogluconaat

Evolutie onder behandeling

Myiasis

De naam myiasis komt van het Griekse woord “myia”, wat vlieg betekent

Dracuncula medinensis

STEVEN VAN DEN BROUCKE

Staf van Eusclapius

A healthcare worker removes a guinea worm from a patient's foot before dressing the wound

BMJ | 26 SEPTEMBER 2009 | VOLUME 339

Tunga penetrans

STEVEN VAN DEN BROUCKE

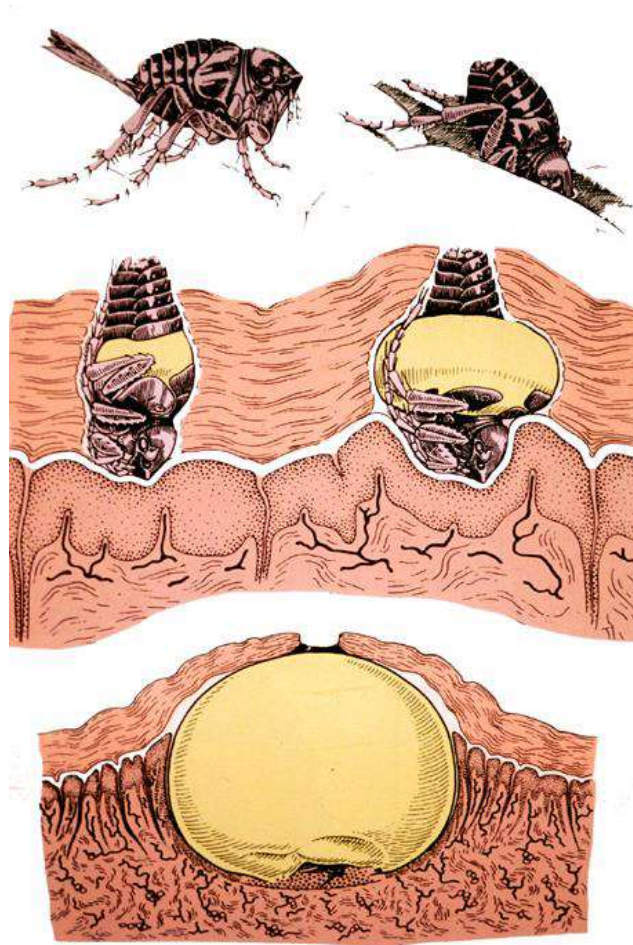

Subunguale Tunga penetrans

STEVEN VAN DEN BROUCKE

Penetratie van de Tunga sand fly

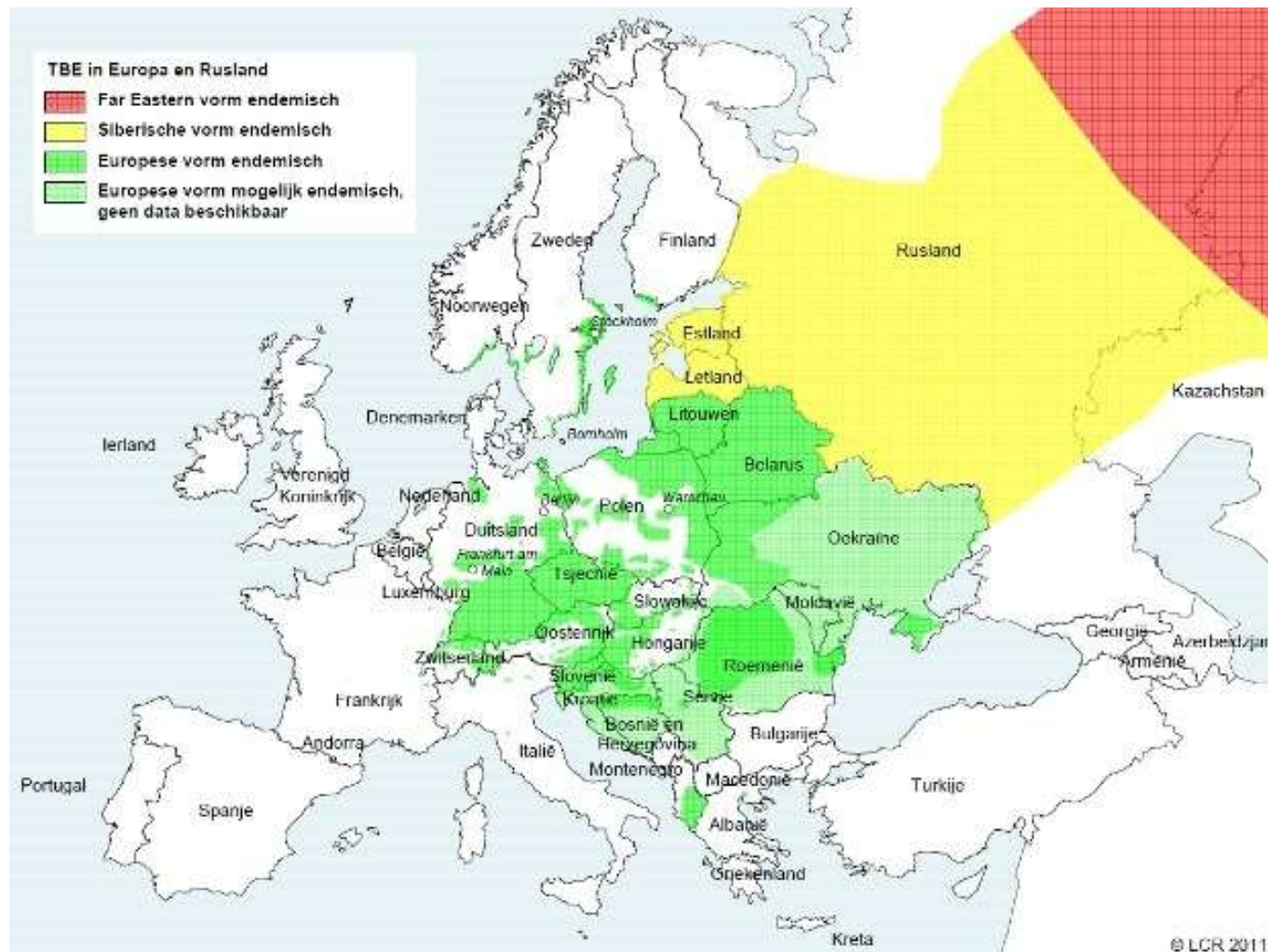

Erythema migrans

Let in de eerste 3 maanden goed op of u rond de tekenbeet of op een andere plek van uw lichaam een rode of blauwrode vlek ontdekt. Bij een donkere huid kan de vlek er gelig of blauwig uitzien.

Tekenencefalitis

Preventie van tekenencefalitis

	Conventioneel schema	Versneld schema°
1 ^{ste} dosis	D0	D0
2 ^{de} dosis	1-3 m	D14
3 ^{de} dosis	5-12 m na 2 ^{de} vaccin	5-12m na 2 ^{de} vaccin
1 ^{ste} booster	3j	3j
Volgende booster	5j* à 10j	5j* à 10j

'in geval van tijdsnood

*bij mensen ouder dan 60 jaar dient de booster om de 3 jaar te worden gegeven.

Vaccins en preventie

- **Rabiës**: nieuw vaccinatieschema. Idee van priming. Postexposure boostertoediening. **Priming** door toediening op dag 1 en dag 7 van vaccin, intradermaal of intramusculair. **Dat betekent: geen immuunglobulines meer toe te dienen na besmetting, maar alleen een booster vaccin! Daarom sneller te overwegen!**

Casus rabiës in UK

- 12 NOVEMBER 2018 • 4:30PM By [Hugh Morris](#), TRAVEL WRITER THE TELEGRAPH
- Some of countries most popular with British holidaymakers carry the highest risk of contracting rabies, Public Health England (PHE) has warned [after the death of a UK traveller in Morocco](#)
- The Briton contracted rabies from a cat bite while in Morocco

99% door beet van een hond

At a glance : 20 popular destinations with a high risk of rabies

- Algerije
- Argentinië
- Bali
- Bolivië
- Botswana
- Brazil
- China
- Costa Rica
- Cuba
- Egypte
- Indië
- Indonesië
- Mexico
- Myanmar
- Polen
- Rusland
- Zuid Afrika
- Thailand
- Turkije
- Vietnam

Rabiësvaccinatie

- Twee vaccinaties: op dag 0 en 7
- Twee methodes
- IM: telkens 1 injectie (1.0 mL)
- ID: telkens 2 injecties van 0.1 ml op twee sites

Certificaat gele koorts

Het certificaat van vaccinatie tegen gele koorts is levenslang geldig, maar bij blijvend risico op blootstelling aan gele koorts herhalingsvaccinatie aan te raden (éénmalig). **Beter toedienen voor er immunodepressie is.**

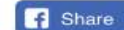
Diensten

- Ambassades en consulaten
- **Op reis in het buitenland**
  - Reisadviezen
  - Reisdocumenten
  - Gezondheid en hygiëne
  - Reisverzekeringen
  - Veiligheidsproblemen
  - Belgen in nood
  - Bijkomende reisinformatie
- Diensten in het buitenland
- Legalisatie van documenten
- Naar België komen
- Protocol
- Interministerieel Comité Zetelbeleid
- Newsroom

Beleid

- Beleidsthema's
- Wereldregio's
- Coördinatie van Europese Zaken
- Internationale instellingen
- Economische diplomatie
- Ontwikkelingssamenwerking

Op reis in het buitenland

Veiligheid van de Belgen in het buitenland

Als u in het buitenland verblijft, als expat of reiziger, geven we u de raad geregeld onze [reisadviezen](#) te raadplegen en elementaire voorzorgsmaatregelen te nemen. Het verdient eveneens aanbeveling het advies van de lokale autoriteiten strikt op te volgen. Tot slot kunt u het best uw reis registreren via <https://travellersonline.diplomatie.be>.

Bij het organiseren van een reis dient u met heel wat elementen rekening te houden. Zowel voor het vertrek, tijdens de reis als bij de terugkeer komt men immers in aanraking met een variëteit aan situaties, formaliteiten en procedures.

U doet er dan ook goed aan u zo goed mogelijk te informeren voorafgaand aan uw vertrek. In die optiek kan deze site gelden als een van uw informatiebronnen. U vindt er immers een aanzienlijke hoeveelheid relevante informatie met betrekking tot reizen in het buitenland.

Lees ook de [brochure Reis Wijs!](#)

travellersonline

Op reis naar
het buitenland?
Registreer u nu

travellersonline.diplomatie.be

Laa

28 a

Dank aan de collega's van ITG

In het bijzonder dank aan Luc Eyckmans, Fons Van Gompel, Jan Clerinx, Erwin Van den Enden, Jef Van den Ende, Emmanuel Bottieau, Patrick Soentjens , Erika Vlieghe, Ula Maniewski, Steven Van den Broucke en aan Alex Vandendaele.

Sommige andere belangrijke infecties

- ZIKA: griepaal syndroom, rash, neurotoxiciteit, foetale microcephalie
- Dengue: griepaal syndroom, trombopenie
- Chicungunya: griepaal syndroom, rash, orgaanaantasting (hart, longen, lever, nier, zenuwstelsel, beenmerg, ogen)
- Trypanosomiasis (slaapziekte)
- SOA, scabies

PEST

The majority of the world's reported cases of plague come from East Africa. Since August 2017, over 2400 cases of confirmed, probable, or suspected plague have been reported from Madagascar .

Rift Valley Fever

RVF is an acute, febrile illness caused by the Rift Valley fever virus, which belongs to the family of Bunyaviridae, genus *Phlebovirus* .

Transmission to humans occurs via bites from infected mosquitoes or, more frequently, through close contact with infected mammals.

The most frequently reported symptoms include fever, headache, bleeding, malaise, muscle pain, back pain, vomiting, and joint pain.

Nipah virus outbreak in India (June 2018)

Nipah virus has emerged as a cause of encephalitis in the Asia-Pacific region; respiratory symptoms and abnormal chest radiographs can also be seen. Transmission can be bat-to-human (through direct contact or an intermediate animal host) or human-to-human. In May 2018, an outbreak of Nipah virus was reported in India's Kerala state, and at least 16 people have died .

Vaccins en preventie

- **Poliomyelitis**: 1 rappel op jong volwassen leeftijd geeft bescherming levenslang, behalve in geval van epidemie.
- **Actueel**: alle reizigers (van alle leeftijden) **die langer dan 4 weken in Afghanistan, Nigeria, Pakistan, Papua Nieuw Guinea of Somalië** zullen verblijven, moeten **minstens 4 weken en maximaal 12 maanden** voor het **verlaten** van deze landen gevaccineerd worden tegen polio. Het bewijs van toediening van het vaccin moet worden gedocumenteerd in het **Internationaal Bewijs van Inenting en Profylaxis**. Dit is het 'gele' boekje (op pagina 4 en 5, waar het vaccinatiebewijs voor verplichte vaccins wordt aangebracht).
- **Mazelen**: rappel op jong volwassen leeftijd aanbevolen.
- **Tetanusvaccinatie**: om de 10 jaar
- Gecombineerd vaccin tetanus-difterie-pertussis: te overwegen naar gelang te situatie.
- **Buiktyphus**: om de drie jaar, indien indicatie.

Vaccins en preventie

- Frühsommer meningo-encephalitis (Tekenencephalitis)
- Japanse encephalitis
- Hepatitis A
- Hepatitis B
- Meningococcen ACWY: 5 jaar geldig (verplichting voor Mekka)